

AMORTIZUOTOS SAVIKAINOS APSKAIČIAVIMO METODIKA

Ilgalaikių finansinių įsipareigojimų amortizuota savikaina yra apskaičiuojama pritaikius rinkos palūkanų normą, buvusią įsipareigojimo atsiradimo metu:

$$AS = PS_1 / (1 + r)^1 + PS_2 / (1 + r)^2 + \dots + PS_n / (1 + r)^n, \text{ kur}$$

AS – amortizuota įsipareigojimo savikaina;

PS₁, PS₂, ... PS_n – 1-tojo – n-tojo laikotarpio grynieji būsimieji pinigų srautai;

r – nustatyta rinkos palūkanų norma;

1...n – laikotarpiai, kurių grynieji būsimieji pinigų srautai skaičiuojami.

Pavyzdys.

3 metams gaunama 100.000 eurų beprocentė paskola, nors rinkoje tokios paskolos palūkanų norma yra 5 proc. Kadangi palūkanas rinkos sąlygomis pasiskolinus mokėti reikėtų, finansinio įsipareigojimo amortizuota savikaina yra mažesnė už gautas pinigines įplaukas.

Jei visa paskolos suma turi būti sugrąžinta pasibaigus 3 metams:

Amortizuota savikaina apskaičiuojama pagal formulę:

$$AS = 100.000 / (1 + 0,05)^3 = 86.383,76 \text{ Eur.}$$

Kadangi amortizuota įsipareigojimo savikaina daugiau nei 10 proc. skiriasi nuo įsigijimo savikainos, apskaitoje registruojamos 100.000 eurų įplaukos, 100.000 eurų ilgalaikė finansinė skola ir 13.616,24 eurų dydžio (skirtumo tarp skolos įsigijimo ir amortizuotos savikainos) finansinės ir investicinės veiklos pajamos, sumažinančios skolos balansinę vertę iki 86.383,76 eurų.

Kiekvienais po to einančiais metais amortizuota savikaina perskaičiuojama ir pripažįstamos atitinkamo dydžio finansinės ir investicinės veiklos sąnaudos (B stulpelis).

Lentelėje pateikiama amortizuotos savikainos (ir amortizacijos sumų) kaita.

Metai	Amortizuota savikaina metų pradžioje	Amortizacijos suma (pagal rinkos palūkanų normą – 5 proc.)	Mokama pagrindinė suma	Amortizuota savikaina metų pabaigoje
	A	B	C	A + B - C
1 metai	86.383,76	4.319,19*	-	90.702,95
2 metai	90.702,95	4.535,15	-	95.238,10
3 metai	95.238,10	4.761,90	100.000	-

* Amortizacija apskaičiuojama amortizuotą savikainą padauginus iš rinkos palūkanų normos (pvz., 86383,76* 5% = 4319,19).